

Легат књижевника Данила Николића у Адлигату

Легат књижевника Данила Николића (1926-2016) поклоњен је Удружењу за културу, уметност и међународну сарадњу Адлигат у којем су отворени Музеј књиге и путовања и Музеј српске књижевности.

Данило Николић је био један од најзначајнијих српских приповедача и романописаца друге половине XX века. Добитник је бројних књижевних награда и признања за своје збирке прича и романа. Правни факултет завршио је у Београду, а радни век провео на разним дужностима новинара и уредника у Радио Београду. Након одласка у пензију, стекао је признање за врхунски допринос националној култури.

За живота је спадао у најчитаније писце своје генерације. Његова дела су превођена на енглески, мађарски, македонски, чешки, словеначки, немачки и кинески језик. Заступљен је у готово свим антологијама и зборницима српске приче XX века. Добитник је бројних књижевних награда за своје збирке прича и романа: Нолитова награда, награде „Бора Станковић“, „Бранко Ћопић“ и „Иво Андрић“, НИН-ова награда критике, награде „Меша Селимовић“, „Стеван Пешић“, „Вељко Петровић“ и Златни крст кнеза Лазара за животно дело – све ове награде сада су свечано предате Удружењу Адлигат.

Два романа Данила Николића– „Краљица забаве“ и „Јесења свила“ – објављена су у колекцијама „Бисери светске књижевности“ и „Романи XX века“; први у тиражу од 50.000 примерака, а други 100.000. За живота су га називали „тихим корачником према Нобелу“, „највећим живим класиком“, „доајеном српске књижевности“ и „иноватором оданом традицији“, чија дела су снажно обележила последњих 50 година српске књижевности...

Задужбина Бранка Ђојића
при Српској академији наука и
уметности

Наград из Фонда Бранка Ђојића
за књић високе уметничке вредности
одјављени 1995. године

додељује

ДАНИЛУ НИКОЛИЋУ
за роман „Кралица загабе„

У Београду
8. маја 1996.

Председник
Управног одбора Задужбине
академик Луцдомир Силовић

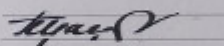
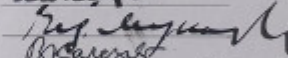
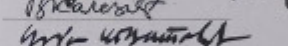
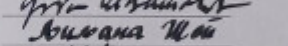
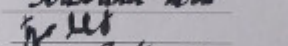
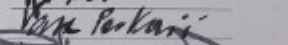
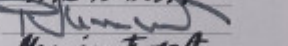

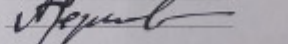
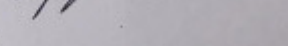

Povelja

za Danilu Nikoliću
Vlasnici bivše sreće

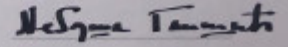
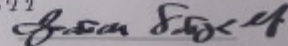
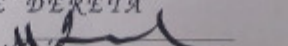
i izbor u deset najboljih romana
napisanih od 1982 - 1992 god.

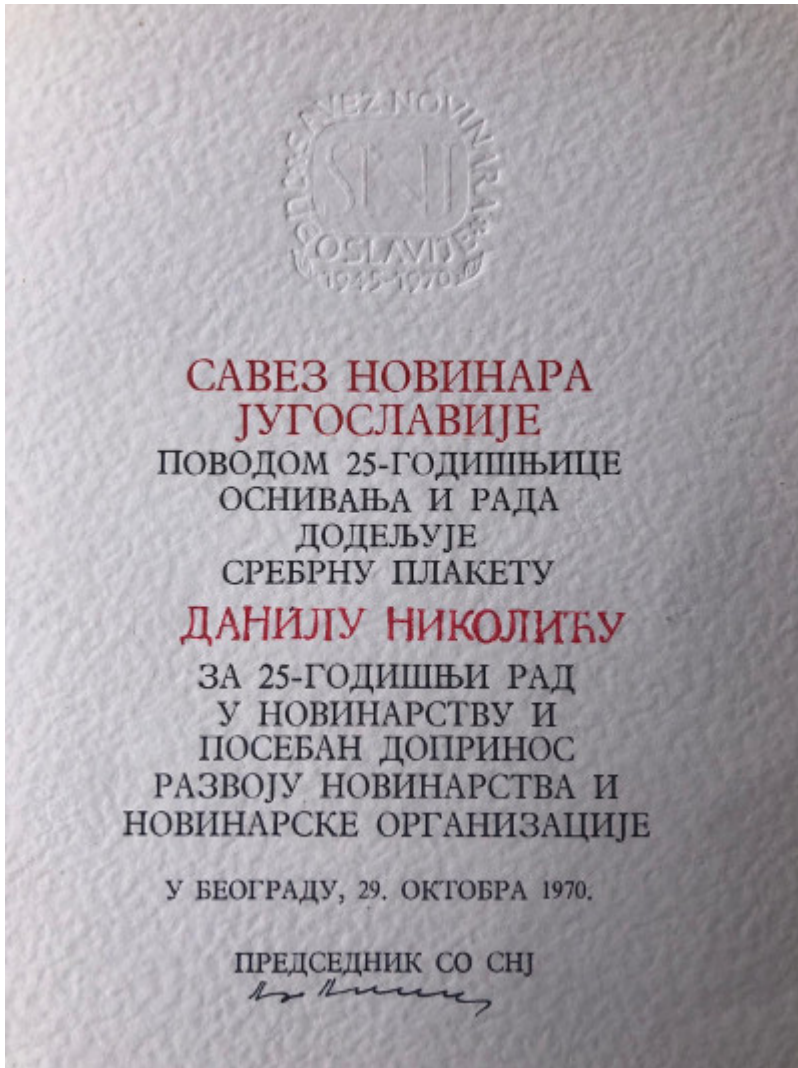
U Beogradu 24.10.1992 god.

Žiri

Zoran Gluščević	
Petar Džadžić	
Čedomir Mirković	
Vasilije Kalezić	
Srba Ignjatović	
Ljiljana Šop	
Predrag Marković	
Vasa Pavković	
Radivoje Mikjić	
Mihajlo Pantić	
Aleksandar Jerkov	

Organizatori

TV SRBIJE	
Nebojša Glišić	
VEČERNJE NOVOSTI	
Dragan Bogutović	
GRAFIČKI ATELJE DERETA	
Miroslav Dereta	

Легат су формирале ћерка Лидија Николић и унука Ана Новаковић. Поклоњен је намештај из пишевог стана – писаћи сто и столица, гарнитура за седење, Данилова писаћа машина, наочаре и оловка, али и многобројне књижевне награде, уметничка дела из његовог стана укључујући и једну слику Саве Стојкова.

„Данило Николић нас је подржавао за живота, био је члан Адлигата и наш пријатељ, увек срдчан, добродушан, спреман да учини шта год нам је требало. Годину дана пред смрт потписао је десетине својих књига за своју збирку у Адлигату, која је сада претворена у легат. Нарочито је дирљиво видети његово одело, торбу, шешир, омиљени џемпер који су нам сад поклоњени“, каже Виктор Лазић, председник овог Удружења.

„После свих награда и великог уважавања које је дошло као плима у једном тренутку, последњих година његовог живота и нарочито после смрти, мој отац је био прилично занемарен, почео је да пада у заборав“, каже ћерка Данила Николића, и сама писац, Лидија Николић. „Мало је оних који су као Адлигат и Виктор Лазић непрекидно и са великим поштовањем неговали успомену на мог оца. Зато имам велико поверење да ће се легат тамо чувати и на прави начин презентовати јавности. Било ми је тешко да се одрекнем тих ствари за које сам веома емотивно везана, али сам овом сарадњом веома задовољна.“

Данило Николић је сахрањен у Алеји заслужних грађана а уз то је прошле године једна улица на београдској општини Чукарица добила његово име.

Реаговања књижевних критичара на вест о смрти Данила Николића

Михајло Пантић:

Данило Николић је писац дугог, тихог, постојаног присуства у савременој српској књижевности, израстао из најбоље традиције нашег реалистичког приповедања коју је на достојанствен начин продужио и обогатио.

Готово никада у првом плану овдашњих разговора о књижевности, чак ни у часовима када је примао најпрестижније награде за прозу, Нинову за роман и Андрићеву за приповетку, његово укупно дело, са вршном тачком у роману „Власници бивше среће“ и неколиким антологијским причама, стоји као чврста,

незаобилазна тачка поменутог традицијског низа, као беоцуг који спаја прошлост и савременост, и стога се препоручује будућности.

Жалим за одласком мог Данила, старијег колеге и саговорника у рибарским и другим приговарањима. Знам да ће у вечном спокоју сањати велику реку и своју Метохију.

Марко Недић:

Био је од оних српских писаца који су веровали у занимљиве и необичне животне ситуације и у сликовите књижевне ликове као услов сваке добре прозне књиге.

У његовој прози, заснованој на видном аутобиографском искуству и на новим могућностима прозног израза, превагу има слика прошлости, слика живота у младости виђена из перспективе садашњег неизвесног времена.

Његов имагинарни „повратак у Метохију“, коју је волео као свој стваралачки завичај, био је могућан само у његовим повремено сетним, повремено радосним причама о њој. Дубоко емотиван доживљај Метохије у његовим књигама остаће трајна вредност српске културе нашег и будућег времена.

Радивоје Микић:

Данило Николић је успео у својим приповеткама и романима да споји сетно-меланхолично виђење људске судбине и сасвим модерну форму, што му је и омогућило да постане јединствена појава у српској књижевности.

Уз урођено, а одавно нестало витештво и доброту, носио је и снажну љубав према књижевности, као средству да се допре до тамног језгра у људском бићу.

Био је, као и Бора Станковић, загладан у оно што долази из успомена и што није могуће у ружној свакодневици. (...)

И у романима и у приповеткама, Данило Николић исписује једну химну моћи сећања, похвалу успоменама, које су сачувале оно до чега је човеку истински стало. Његови јунаци су људи успомена. Писци попут Боре Станковића и Данила Николића теже да нам покажу да оно што више уистину не постоји има већу снагу од онога што постоји.

Радован Бели Марковић:

Овим добом и у овом свету, помало је таквих људи и писаца као што бејаше Данило Николић, велможа хвостанске части српске приповетке, који је оставио бесцен-адиђаре у ризници прозног књижества.

Златна Метохија се у Дунаву плавом огледа, прозним његовим плетивом, а о животу и свету око нас казивао је рођачки поверљиво, вазда у замишљеној нежности...

Неко беше Николић Данило!

Његов лик се, међу нама таквим какви јесмо, само по небу може тражити.